

Storumans kommun

Behovsbedömning Detaljplan för fastigheten Luspen 1:88, Fredens Torg i Storumans samhälle

*Dnr: 2015.0540-313
Upprättad: December 2015*

Detaljplan för Fredens Torg i Storuman Samråd om miljöpåverkan

Lagen om Miljöbedömningar av planer och program

Enligt förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 1998:905), ska kommunen alltid göra en bedömning om en plans genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Denna bedömning kallas behovsbedömning och ska genomföras utifrån kriterier som finns i bilaga till MKB-förordningen.

Sammanfattningsvis handlar kriterierna om riskerna för människors hälsa eller miljön, det berörda områdets sårbarhet på grund av exempel överskridna miljökvalitetsnormer eller påverkan på kulturmiljön eller på skyddad natur.

Om behovsbedömningen ger ett resultat att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning enligt miljöbalkens 6 kap 11 § genomföras. Inom ramen för denna miljöbedömning upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där den betydande miljöpåverkan identifieras, beskrivs och bedöms. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Bakgrund

Hösten 2013 påbörjade kommunen en process för att öka attraktiviteten och säkerhet i Storuman centrum. En arbetsgrupp bildades och genom dialogmöte och kompletterande idélådor och synpunkter via digitala medier, har kommunen fått många synpunkter och idéer från allmänheten.

Kommunstyrelsen beslutade 2015-02-10 § 30 att uppdra till arbetsgruppen ett påbörja och genomföra en process för att ta fram scenarier, detaljplaneändring samt investeringar i form av ombyggnationer.

En konsult har upphandlats för att ta fram idéskisser för olika scenarier, för utveckling av torget och närliggande ytor. Särskilt fokus ska läggas på att utveckla attraktiviteten och säkerheten av torgområdet men även trafikströmmar och behov av parkeringar i angränsande ytor.

Konsultens arbete har resulterat i förslag till tre scenarier i form av idéskisser av centrumområdet. Skisserna ska visa på prioritet enligt följande:

- fortsatt biltrafik (nuläge)
- minskad biltrafik och ökad prioritet på oskyddade trafikanter
- ett bilfritt torgområde

Konsulten har redovisat en rapport samt planscher med bilder och text som gör informationen lätt att förstå. Planscherna har använts i en dialog för att få

synpunkter från medborgarna. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2015-10-06 att genomföra medborgardialog under tiden 7 oktober till och med 28 oktober 2015. Ett dialogmöte hölls den 22 oktober 2015.

Kommunstyrelsen beslutade 2015-10-20 att uppdra till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden att upprätta detaljplan för fastigheten Luspén 1:88, Fredens Torg. Utifrån den medborgardialog som hållits beslutade kommunstyrelsen 2015-11-10 att gå vidare med planering utifrån minskad biltrafik och ökad prioritet på oskyddade trafikanter och med ett bilfritt torg. **Tanken är att man kan alternera de olika alternativen, till exempel ett bilfritt torg under sommartid och vintertid tillåta biltrafik men på gångtrafikanternas villkor.** Utifrån utförd medborgardialog så förordas alternativ C, det vill säga endast gång- och cykeltrafik tillåts framför Aktivitetshuset och delar av Torggatan.

Planens syfte är att öka attraktivitet och trafiksäkerhet i Storumans centrum. Marken ägs av Storumans kommun.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2015-10-21, § 138, att upprätta detaljplan med utökat förfarande.

Målet för nya Fredens torg är att göra det mer ombonat, varierat och tillgängligt samt skapa mötesplatser som är skyddade och har ett bra lokalklimat.

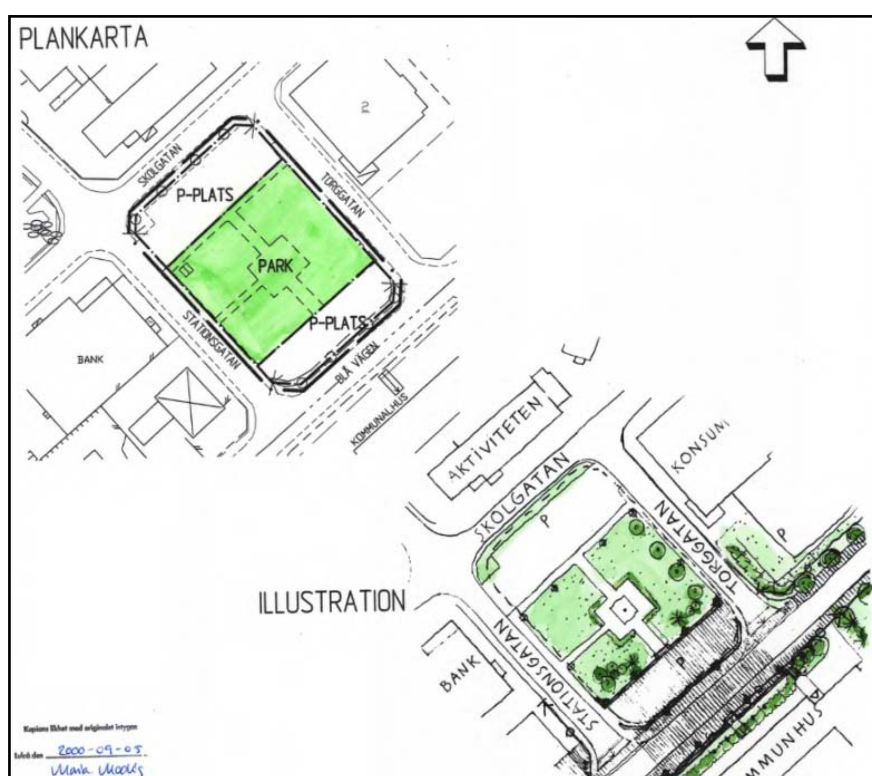

Bestämmelser

Förslaget överensstämmer med gällande fördjupad översiktsplan för Storuman/Stensele (2011). Området ligger inom detaljplan för Blå vägen och väg 45, delen Fredens Torg (kommunens beteckning 10:62A).

Övriga detaljplaner som berörs är:

- Kv. Rådhuset och Kapellet (kommunens beteckning 10:29),
- Kv. Tjänstemannen och Köpmannen (kommunens beteckning 10:34),
- Kv. Kulturen m m (kommunens beteckning 10:49),
- För del av Luspen 1:88, Skolgatan (kommunens beteckning 10:57).

Utdrag från gällande detaljplan för Fredens torg.

Följande aspekter bedöms i aktuell detaljplan

	Relevant	Inte relevant
Stads- och landskapsbild	X	
Kulturmiljö	X	
Naturmiljö	X	
Rennäring		X
Rekreation och friluftsliv	X	
Strandskydd		X
Kommunikationer	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen	X	
Hälsa och säkerhet, orsakat av omgivningen		X

Klimatpåverkan
Måluppfyllelse

X   **X**

De aspekter som bedömts vara relevanta för detaljplanen utvecklas närmare nedan.

Stads- och landskapsbild

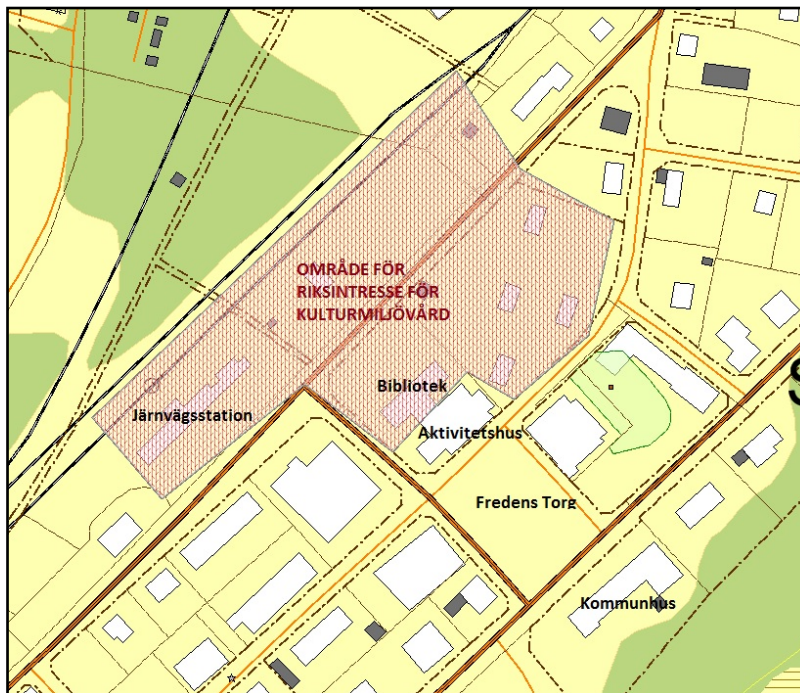
Storumans centrum kring torget är idag ett kompakt och lättöverskådligt område, men den egentliga centrumpunkten som torget skulle kunna utgöra saknas. Livsmedelsbutikerna är viktiga målpunkter och kringgärdas med liv och rörelse. Aktivitetshuset som också innehåller bibliotek har en viktig funktion som mötesplats. Torget, som idag är mer en park än ett torg, utgör ett centralt motiv i stadsbilden och med en ny utformning finns goda möjligheter att förbättra områdets funktion som mötesplats, en funktion som saknas idag. Det finns idag en koppling mellan kommunhuset i klassisk stil ritad av arkitekt John Åkerlund och torgets klassiska symmetriska form. För att få signal om att trafikanten passerar ett centrum skulle gatukaraktären behöva ändras efter E12 vid torget så hastigheten sänks och den upplevs som en stadsgata.

Ortofoto över delar av Storumans centrum kring torgytan.

Utdrag från rapport Utveckling av Storumans centrum (Tyréns september 2015). Visar en illustration på det framtida park och torgområdet, bilfritt torg.

Kulturmiljö

Området ligger i närheten av riksintresse för kulturmiljövård (KRO 24034), *Järnvägsmiljön i Storuman*.

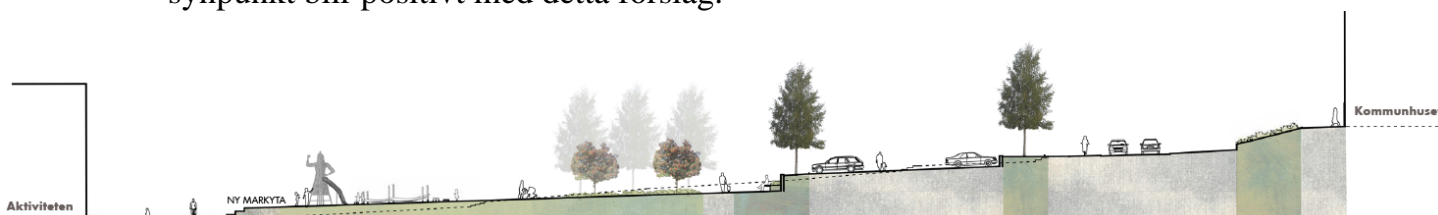
Riksintressets motiv är en sammanhållen järnvägsmiljö med bebyggelse som bär drag nationalromantik och 1920-talsklassicism. Stationshuset, järnvägshotellet (ombyggt till

bibliotek) och antal tjänstemannabostäder, ritade av F Zettervall. Kommunen bedömer att förslaget inte kommer att påverka riksintresset.

Naturmiljö

Förslaget är att göra torget mer attraktivt, att det ska kännas ombonat av växtlighet och att både barn och vuxna ska trivas. Området mellan Skolgatan och E12 har en höjdskillnad på cirka 6 meter. Marken sluttar mot nordväst vilket gör att torget har ett fint kvällsolsläge. Aktivitetshuset har sin entréfasad mot söder med sol fram till sen eftermiddag. Torget idag har breda gator runt om och saknar avskärmning mot gatorna. Runt befintlig fontän finns en häckplantering med ett tydligt rum men gör att omgivande gräsytor känns mer som restytor än en del av parken. En del av förändringen är att göra slutningen mer användbar, som breda trappsteg vid Skolgatan där man sitta m m. På så sätt får man en plan yta för lek och spel. Nivåskillnaderna i den befintliga parken tas upp med en mur som förbättrar lokalklimatet. Ytan vid muren kan utvecklas med rabatter och odling som ger platsen karaktär av lugn och ro. Parkytan och torget ska vara attraktiva och användbara under den mörka årstiden och en viktig del för att skapa en attraktiv och trivsamt vinterpark är att utveckla aspekterna ljus och värme. En öppen gräsyta avgränsas av trädplanteringar längs gatorna och en central blomsterplantering delar upp den gröna ytan i två parkrum. Kommunen bedömer att naturmiljön, både ur naturmiljö- och attraktivitets-synpunkt blir positivt med detta förslag.

Förslag till principsektion genom nya Fredens torg.

Rekreation och friluftsliv

Ett av kommunens mål är att få torget/parken bli mer attraktivt för lek och som mötesplats för Storumanborna samt för besökare. Det ska kännas inbjudande och lockande, som för de som annars bara kör genom samhället efter E12, att svänga av och besöka centrum och torg/park. Torget/parken ska även vintertid vara en mötesplats med möjlighet till aktiviteter. Uteserveringsytan vid Aktiviteten blir större och kommer att bli mer säker då Skolgatan blir bilfritt.

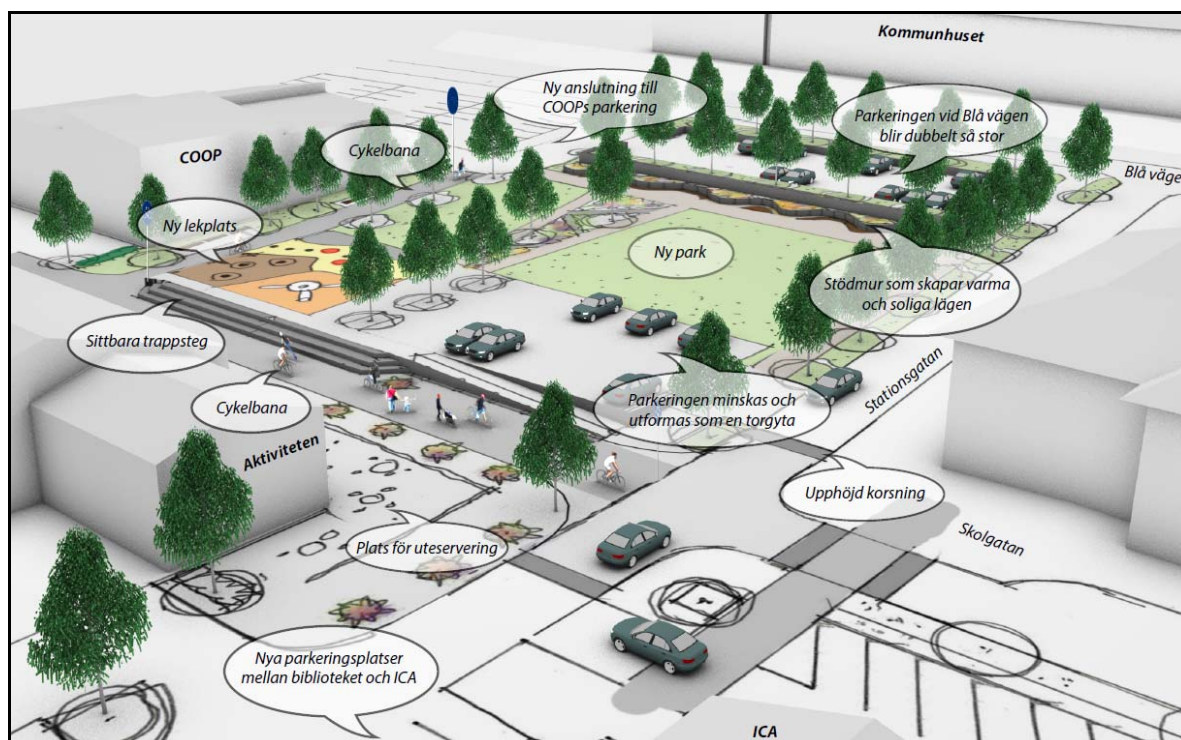

Kommunikationer

När det gäller förslag till åtgärder för trafiken hänvisas till bifogad rapport *Förslag till utveckling av Storumans centrum* (Tyréns september 2015).

Kommunstyrelsen har beslutat att gå vidare med alternativ B och C som i stora drag innebär att Skolgatan, delen utanför Aktiviteten, och del av Torggatan blir bilfritt, cykel- och gångtrafikanter prioriteras framför biltrafiken. Parkeringsplats vid E12 dubblas, parkeringsplats vid Skolgatan minskas och utformas som en torgyta. Korsning Skolgatan/Stationsgatan blir en upphöjd korsning. Enligt parkeringsuträkning kommer alternativ B och C ge totalt ca 57 stycken fler parkeringsplatser. En ny infart till COOP föreslås via Torggatan.

	Idag	Alt A	Alt B	Alt C
ICA	23	22	22	22
Torget, Aktiviteten	32	19	19	19
Systemet	15	17	17	17
Stationsgatan		20	20	20
Delsumma	70	78	78	78
Torget, Blå vägen	14	34	34	34
Konsum	21	21	50	50
Totalt	105	133	162	162

En del trafikregleringar kommer att behövas. Nedsättning av hastigheten i centrum till 30 km/tim samt upphäva enkelriktningar på Stationsgatan och Rallargränd.

Aktuell forskning från Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, visar att det är bra för handeln att minska biltrafik och skapa mer attraktiva stadsmiljöer. Handeln gynnas av att ju fler besökare och fler verksamheter man kan få in, desto bättre för handeln. Biltransportsystemet har problem eftersom det är så ineffektivt och kräver så stora ytor. Minskar man andelen biltrafik och prioriterar gång-, cykel- och kollektivtrafik så kan man använda ytorna på ett annat sätt.

Sammanfattningsvis bedömer kommunen att förslaget ger ökad rörligheten till centrum samt tillgängligheten för gång- och cykeltrafikanter blir bättre. Säkerheten för de oskyddade trafikanterna ökar.

Hälsa och säkerhet, orsakat av detaljplanen

Ett av de målen är att få ett mer trafiksäkert centrum. Minskade trafikmängder vid torget/parken skulle kunna ge bättre luftkvalité samt att bullret reduceras och som ger att utomhusvistelse känns mer attraktiv, särskilt vid Aktiviteten. Sänkta hastigheter medför lägre utsläpp till luft, mindre buller och höjd trafiksäkerhet. Hur trafikflödena i övrigt kommer att förändras är svårt att förutse, det kan innebära ökad trafik på annat ställe i centrum, då särskilt med tanke på så kallade "raggarrundan". Leveransfordon till COOP hänvisas till in/utfart via Rallargränd, vilket minskar antalet större fordon vid torget/parken. Asfalten på körbanan utanför kommunhuset på väg E12 föreslås ersättas med små och storgatsten för att förstärka karaktären av stadsgata. Det kommer att öka bullret från passerande fordon men gällande riktvärden för buller till de bostäder som ligger i närheten bedöms inte att överskridas.

Med anledning av räddningstjänstens behov av framkomlighet bereds de möjligt att avge yttrande.

Måluppfyllelse

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag

9. Grundvatten av god kvalitet
10. Levande skogar
11. God bebyggd miljö

Ställningstagande

Kommunen bedömer, med anledning av ovanstående, att detaljplanen inte medför betydande miljöpåverkan och någon fullständig MKB till detaljplanen kommer inte att utarbetas.

Medverkande tjänstemän

Ulrika Kjellsdotter, planhandläggare, Sonja Eliasson, miljö- och samhällsbyggnadschef/stadsarkitekt och Roger Jonsson, miljöinspektör.

Ulrika Kjellsdotter
Planhandläggare

Bilaga:

Rapport *Utveckling av Storumans centrum* (Tyréns september 2015)